

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 139/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Michal Mandzák, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Tos 30/2019 z 21. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Michal Mandzák, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 30. apríla 2019, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos 30/2019 z 21. marca 2019 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie v štádiu po podaní obžaloby, a to pre obzvlášť závažný zločin nedovolanej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie alebo obchodovanie s nimi podľa ustanovení § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), odsek 2 písm. c) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 3 T 15/2019 zo 14. marca 2019 rozhodol o trvaní dôvodov väzby sťažovateľa podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), o nenahradení väzby sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a o neprijatí ponúknutej peňažnej záruky ako náhrady väzby sťažovateľa podľa § 81 ods. 1 citovaného zákona. O sťažnosti sťažovateľa, ktorú proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu podal, rozhodol krajský súd namietaným uznesením, ktorým ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ oboznamuje ústavný súd s obsahom námietok, ktoré formuloval v sťažnosti podanej proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu okresného súdu. V konkrétnosti uvádza, že okresný súd okrem hrozby vysokého trestu nepodporil tzv. útekovú väzbu žiadnou ďalšou konkrétnou skutočnosťou. Zastáva názor, že nemožno tento typ väzby odôvodniť ani okolnosťou, že cestoval v minulosti do zahraničia. Podľa neho nie sú dané ani dôvody tzv. preventívnej väzby, keďže je osobou dosiaľ „netrestanou“ a nie sú proti nemu podľa jeho vyjadrenia vedené žiadne iné trestné stíhanie,

pričom úvahy okresného súdu o jeho vysokom životnom štandarde a o vybudovaných kontaktoch v zahraničí hodnotí ako nepodložené hypotézy.

4. Sťažovateľ prezentuje v ústavnej sťažnosti svoje stanovisko o ústavnej nekonformnosti namietaného uznesenia krajského súdu, poukazujúc na časť jeho odôvodnenia, v ktorom krajský súd chybne odkázal na skutočnosti týkajúce sa iného trestného konania s trestnou vecou sťažovateľa nijako nesúvisiaceho. Sťažovateľ na tomto mieste dôvodí, že nemôže označenú skutočnosť považovať iba za pisársku chybu, ku ktorej došlo pri koncipovaní obsahu namietaného uznesenia krajského súdu, ale táto skutočnosť podľa jeho názoru svedčí o tom, že sa krajský súd jeho väzobnou vecou dôsledne nezaoberal a namietané uznesenie je iba „*kópiou rozhodnutí sťažnostného súdu vo väzobných veciach*“.

5. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a jeho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru namietanými uzneseniami krajského súdu, predmetné uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, prikázal krajskému súdu prepustiť ho na slobodu a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v ustanovení § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru druhostupňovým rozhodnutím krajského súdu, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti väzobnému rozhodnutiu, ktorým boli potvrdené dôvody trvania útekovej a preventívnej väzby sťažovateľa a odmietnuté alternatívne opatrenia nahrádzajúce sťažovateľovu väzbu. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je námietka nedôslednosti postupu krajského súdu pri preskúmaní dôvodnosti jeho väzby.

11. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu

možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti trvania jeho väzby s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018).

13. Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby, kde je predmetom preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby, tak ako to je v prípade sťažovateľa (preskúmanie dôvodnosti trvania väzby po podaní obžaloby), poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, nie však čl. 5 ods. 3 dohovoru, ktorý je aplikovateľný na prvotné štádium rozhodovania o väzbe (primárne rozhodnutie o vzatí do väzby). Vzhľadom na uvedené kvalifikuje ústavný súd čiastkovú námietku porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru namietaným uznesením pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom námietky a obsahom dotknutého článku dohovoru ako zjavne neopodstatnenú (obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 581/2015).

14. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

15. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo, resp. nemalo byť rozhodnuté, že dôvody väzby sťažovateľa stále trvajú. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenej sťažnosti) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

16. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015).

17. Opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 14 až 16 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

18. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu a zistil, že jeho právny záver o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa, vychádzajúci zo záveru o nevyhnutnosti trvania väzby sťažovateľa v záujme dosiahnutia účelu trestného konania, oprel o podrobné skutkové závery podporujúce podľa názoru krajského súdu dôvodnosť útekovej a preventívnej väzby sťažovateľa. V týchto záveroch krajský súd poukázal na samotný charakter vyšetrovanej trestnej činnosti, keď je podľa výsledkov doterajšieho dokazovania sťažovateľ podozrivý z účasti na drogovej trestnej činnosti páchanej organizovanou skupinou, v ktorej mal sťažovateľ patriť medzi členov s najvyšším postavením a ktorá bola páchaná dlhodobejšie, organizovane, koordinovane, teda vysoko sofistikovaným spôsobom (niektorí členovia organizačnej štruktúry nemali mať o sebe vzájomnú vedomosť; skupina mala využívať kuriérov, ktorým vopred poskytovala vysoké finančné čiastky na účel nákupu nedovolennej látky, kokaínu, ktorú mali kuriéri takto zadovážovať na území Holandského kráľovstva, a to prostredníctvom stálych „holandských“ dodávateľov, s ktorými mali udržiavať najvyšší predstavitelia organizovanej skupiny intenzívne kontakty; organizovaná skupina mala byť napojená na stálych dílerov, ktorí mali ďalej predmetné nedovolené látky distribuovať na špecifikovaných miestach na území Slovenskej republiky). Krajský súd existenciu dôvodnosti podozrenia z páchania vyšetrovanej trestnej činnosti ako jednu z materiálnych podmienok väzby podporil poukazom na výsledky dokazovania tvorené jednak svedeckými výpoveďami objasňujúcimi popísané fungovanie organizovanej skupiny, ako aj znaleckými posudkami a listinnými dôkazmi, ktoré majú predmetné svedecké výpovede objektivizovať. V nadväznosti na to, závery o danosti dôvodov väzby sťažovateľa podporil krajský súd aj poukazom na zistené skutočnosti, ktoré majú preukazovať, že aj samotný sťažovateľ sa zúčastnil jednej zo spomínaných ciest do Holandského kráľovstva; ďalej poukazom na skutočnosť svedčiacu o solventnosti sťažovateľa, keď uňho bola zaistená nemalá finančná hotovosť (26 000 € + 18 450 €), a v neposlednom rade poukazom na výsledky domovej prehliadky vykonanej u sťažovateľa, ako aj výsluchy svedkov, ktoré nasvedčujú skutočnosti, že samotný sťažovateľ je užívateľom nedovolených látok. Vzhľadom na všetky uvedené detaily krajský súd považoval za irelevantnú skutočnosť predkladanú sťažovateľom na svoju obranu, a síce že nie je dosiaľ súdne trestaný a nie je proti nemu vedené iné trestné stíhanie.

19. Vychádzajúc z informácií uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia, bez toho, aby bolo potrebné tieto informácie ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu samy osebe dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky danosti dôvodov podporujúcich útekovú a preventívnu väzbu sťažovateľa, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu. Ústavný súd je toho názoru, že sa v ňom krajský súd náležite vysporiadal s argumentáciou sťažnosti sťažovateľa a riadne vysvetlil dôvody pre jej zamietnutie. Odpoveď krajského súdu na jednotlivé v sťažnosti vymedzené námietky sťažovateľa hodnotí ústavný súd ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a zároveň súladné s podstatou aplikovaných právnych noriem (ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku).

20. Ústavný súd sa preto nestotožňuje so stanoviskom sťažovateľa, ktoré v ústavnej sťažnosti predostrel, a síce s jeho tvrdením, že sa krajský súd posúdením jeho väzobnej veci nezaoberal dostatočne náležite. Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu svedčí o pravom opaku, pričom zároveň svedčí o tom, že je chybný poukaz odôvodnenia namietaného uznesenia na opis nesúvisiacej trestnej činnosti iba výsledkom písárskej chyby či inej zrejmej nesprávnosti, ktorá nemá žiaden vplyv na ústavnú konformnosť predmetného rozhodnutia.

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

22. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2019